

Õendusteenuse tegevusvaldkonnad ja nende raames tehtavad õe tegevused on järgmised.

1. Koostöö raames õde:

- 1.1. teeb koostööd, lähtuvalt üldhooldusteenusel oleva inimese vajadustest ning tervises seisundist, järgides juhtumikorralduse põhimõtteid:
 - 1.1.1. üldhooldusteenusel oleva inimese ja tema lähedastega;
 - 1.1.2. üldhooldusteenust pakkuva asutuse juhtkonna ja personaliga;
 - 1.1.3. perearstidega;
 - 1.1.4. vajadusel eriarstidega (psühhiaater, silmaarst, hambaarst, eriarsti tagasikutsed jne) ja eriõdedega;
- 1.2. korraldab söeluuringu sihtrühma kuuluva inimese söeluuringu ja annab kaasa vajaliku teabe;
- 1.3. teeb koostööd teiste spetsialistidega lähtuvalt inimese tervises seisundist ja -vajadustest (sh. vaimse tervise õde, füsioteraapia, logopeed, sotsiaaltöötaja, jalaravi spetsialist, jne);
- 1.4. kasutab vajadusel tehnoloogilisi lahendusi (sh. haavade ja sünnimärkide hindamiseks jne).

2. Elukeskkonna ja abivahendite hindamisel õde:

- 2.1. hindab elukeskkonda ja teeb ettepanekuid keskkonna kohandamiseks ja ümberkorraldusteks;
- 2.2. hindab abivahendite vajadust ja teeb ettepanekuid vajalike abivahendite soetamiseks ja võimalusel väljastab abivahendikaardi.

3. Vaimse tervise valdkonnas õde:

- 3.1. hindab perioodiliselt üldhooldekodus elavaid inimesi võimalike dekompanseeritud haigusseisundite, dementsusest tingitud väljendunud seisundite ja muude haigusseisundite osas, kasutades selleks tõendus põhiseid meetodeid;
- 3.2. nõustab üldhooldekodus elavaid inimesi eluviisiasaselt, rakendades mittefarmakoloogilisi sekkumisi (tervislik toitumine, füüsiline aktiivsus, unehügieen, stiimulite kontroll ja une ajakava, sobilikud probleemilahenduse viisid jm);
- 3.3. selgitab arsti poolt ordineeritud ravi olulisust ja ravipõhimõtteid, teavitab ravimi koos- ja kõrvalmõjudest, õpetab raviskeemi järgimise põhimõtteid;
- 3.4. hindab ravitõhusust, tervises seisundit ja -näitajaid ning teavitab raviarsti jälgimisperiodil ilmnunud asjaoludest;
- 3.5. jälgib ja hindab regulaarselt üldhooldekodus elavaid inimesi tervises seisundi muutusi.

4. Õendusteenuse vajaduse hindamisel õde:

- 4.1. hindab õendusteenuse vajadust, kasutades InterRAI KH ja/või InterRAI KO/HO hindamisinstrumente või muid tõendus põhiseid hindamismetoodikaid;
- 4.2. hindab erimenüü vajadust;
- 4.3. hindab üldhooldekodus elava inimese tervises seisundit, tundes ära kogutud objektiivsete andmete kõrvalekalded normleiuist:
 - 4.3.1. teadvusseisund;
 - 4.3.2. kaal, pikkus, kehamassiindeks;
 - 4.3.3. hingamissagedus, saturatsioon;
 - 4.3.4. arteriaalne vererõhk, pulss;
 - 4.3.5. kehatemperatuur;
 - 4.3.6. nahk, limaskestad ja lümfisõlmed;
 - 4.3.7. luu- ja lihaskond;
 - 4.3.8. kopsude ja südame auskulteerimine;
 - 4.3.9. otoskopeerimine;
 - 4.3.10. seedeelundkonna funktsionaalsus;
 - 4.3.11. kõhu palpatsioon ja perkussioon;
 - 4.3.12. nägemisteravus;

- 4.3.13. kuulmisteravus;
- 4.3.14. kõne- ja suhtlemisoskus;
- 4.3.15. vereanalüüs kapillaar- ja veeniverest: Glükoos (fP-Gluc);
- 4.3.16. uriinianalüüs testribaga;
- 4.3.17. valu tugevus;
- 4.3.18. vedelikubilanss;
- 4.3.19. lamatiste tekkerisk;
- 4.3.20. kukkumiskrisk;
- 4.3.21. abivahendite vajadus.

5. Üldhooldekodus elava inimese tervisest lähtuvalt õendussekkumised:

- 5.1. elutähtsate näitajate jälgimine;
- 5.2. lamatiste profülaktika ja ravi;
- 5.3. suu ja silmade hooldus;
- 5.4. pneumoonia profülaktika;
- 5.5. asendravi;
- 5.6. dehüdratatsiooni ennetamine;
- 5.7. füsioteraapia elementide rakendamine;
- 5.8. esmaabi andmine ja elustamine;
- 5.9. stoomide ja püsikateetrite hooldus / vahetus;
- 5.10. haavaravi koos sidumisega;
- 5.11. jahutavad ja soojendavad protseduurid;
- 5.12. inhalatsioonide teostamine;
- 5.13. veresuhkru mõõtmine glükomeetriga.

6. Arsti otsuse alusel tehtavad raviprotseduurid:

- 6.1. haavaõmbluste eemaldamine;
- 6.2. ravimite manustamine i/m; i/v; s/c per/os; per/rectum;
- 6.3. valuravi teostamine;
- 6.4. püsikateetri esmane paigaldus;
- 6.5. kodune palliatiivne hapnikravi.

7. Suuõõne tervise ja selle hindamisel õde:

- 7.1. Viib läbi suuõõne hindamise vastavalt Tervisekassa juhendmaterjalis „[Suuõõne läbivaatus ja ravivajaduse hindamine hoolekandeesutuses](https://www.tervisekassa.ee/media/462/download?inline)“ toodule, mis on alla laetav interneti aadressilt <https://www.tervisekassa.ee/media/462/download?inline>;
- 7.1.1. hindamiseks vajalikud lehed üksikult allalaadimiseks ja täitmiseks on leitavad allolevatelt interneti lehekülgedelt:
 - 7.1.1.1. senise suuhügieeni hindamisleht <https://tervisekassa.ee/media/459/download?inline>;
 - 7.1.1.2. suuhügieeni ja suutervise riski hindamine <https://tervisekassa.ee/media/460/download?inline>;
 - 7.1.1.3. suuõõne läbivaatus <https://tervisekassa.ee/media/461/download?inline>;
- 7.2. juhendab ja nõustab üldhooldekodus elavat inimest suuhügieeni jälgimise ja hoidmise osas;
- 7.3. juhendab ja nõustab hooldusteenuse asutuse töötajaid üldhooldekodus elava inimese suuõõne puhastamise ja hooldamise osas. Kasutades selleks järgnevat:
 - 7.3.1. lamava patsiendi hammaste ja suu puhastamine <https://www.tervisekassa.ee/media/418/download?inline>
 - 7.3.2. hambaproteeside hoolduspõhimõtted <https://www.tervisekassa.ee/media/419/download?inline>;
- 7.4. korraldab üldhooldekodus elava inimese suuõõne tervise hoidmise ja suuhügieeni hoidmise hooldusteenuse asutuses;
- 7.5. vajadusel broneerib aja suuõõne hindamiseks õendusteenusel läbi videokonsultatsiooni;
- 7.6. nõustab üldhooldekodus elavat inimest suuõõne hindamise osas läbi videokonsultatsiooni;

- 7.7. valmistab üldhooldekodus elava inimese ette suuõõne hindamiseks läbi videokonsultatsiooni;
- 7.8. teostab suuõõne hindamise läbi videokonsultatsiooni;
- 7.9. nõustab üldhooldekodus elavat inimest hambaarsti antud soovitude, suuhügieeni jälgimise ja hambaravil käimise osas;
- 7.10. vajadusel korraldab üldhooldekodus elava inimese viimise hambaarsti vastuvõtule.

8. Õendustegevuse dokumenteerimisel õde:

- 8.1. dokumenteerib õendusteenuse, järgides tervishoiuteenuste korraldamise seaduse alusel kehtestatud nõudeid;
- 8.2. püstitab tõenduspõhiseid õendusdiagnoose;
- 8.3. koostab õendusplaane, kus kajastuvad muuhulgas õendustulemused ja õendussekkumised;
- 8.4. esitab tervise infosüsteemi epikriise vastavalt määruses kehtestatud korrale;
- 8.5. teeb vajadusel terviseseisundi väljavõtteid;
- 8.6. osaleb hooldusplaani koostamises.

9. Nakkustõrje raames õde:

- 9.1. hindab asutuse nakkustõrj juhendite asjakohasust ja teeb vajadusel ettepanekuid juhendite korrigeerimiseks asutuse juhile. Juhendid peavad olema vastavuses [ravijuhendiga](#) [Infektsioonikontrolli standardnõuded](#) ja [Terviseameti teiste juhenditega](#).
- 9.2. võimalusel/vajadusel viib läbi koostöös hooldusteenuse asutusega nakkustõrjealaseid (infektsioonikontrolli) koolitusi asutuse töötajatele;
- 9.3. võimalusel/vajadusel viib läbi nakkustõrjealaseid (käte hügieen, köhaetikett, vaksineerimine) juhendamisi/koolitusi üldhooldekodus elava inimese ja külastajatele;
- 9.4. järgib õendussekkumiste raames ja jälgib infektsioonikontrolli standard- ja isolatsiooniabinõuete täitmist hooldusteenuse asutuse töötajate poolt ja vajadusel teeb parandusettepanekuid asutuse juhile;
- 9.5. kontrollib üldhooldekodus elava inimese isoleerimist vajava nakkushaiguse ja rühmaviisilise haigestumise korral asutuses rakendatud isolatsioonimeetmeid ja vajadusel teeb asjakohaseid ettepanekuid asutuse juhile;
- 9.6. teavitab nakkushaiguse rühmaviisilise haigestumise kahtluse korral ning edastab teatise nakkushaiguse puhangu kahtluse kohta asutuses Terviseametile (Tervise- ja tööministri määrus nr 24 „Nakkushaiguste loetelu ja neisse haigestumise andmete edastamine“).
- 9.7. Terviseameti korraldamisel/juhendamisel teeb seiret tervishoiutekkeliste infektsioonide üle.

10. Ravimite käitlemisel õde:

- 10.1. on kontaktisikuks ravimite personaalse jaendamisteenuse pakkujale;
- 10.2. tellib üldhooldekodus elavale inimesele ravimeid;
- 10.3. teeb koostööd ja suhtleb apteegiga;
- 10.4. hoiustab ravimitootja poolt ette nähtult ravimeid;
- 10.5. kontrollib regulaarselt ravimite säilivusaega;
- 10.6. *tagab erakorraliste või esmaste terviseprobleemide leevendamiseks vajalike käsimüügiravimite järjepideva olemasolu;*
- 10.7. toetab hooldajaid ravimite jagamisel;
- 10.8. jälgib ravimite toimet ja võimalikke kõrvaltoimeid ning kognitiivsete häiretega üldhooldekodus elavate inimeste ravimikasutust;
- 10.9. käitleb ravimeid ja ohtlikke jäätmeid, sealhulgas korraldab nende hävitamist.

11. Analüüside tegemine:

- 11.1. Õde võib teha omal otsusel CITO analüüse kohapeal eraldi kodeerimisega (Hgb, CRV, Uriini ribaanalüüs).
- 11.2. Vajadusel võtab õde arsti määramisel ja koostöös uuringud määranud arstiga uuringumaterjale laboratoorseteks uuringuteks, sealhulgas ka ennetuslike tegevuste

eesmärgil uuringumaterjalide võtmine (Arst, kes määrab uuringud, tagab uuringumaterjali võtmiseks vaja minevad vahendid ja korraldab transpordi laborisse).

12. Immuniseerimise raames õde:

- 12.1. järgib riiklikku immuniseerimiskava;
- 12.2. tellib vaktsiine;
- 12.3. nõustab üldhooldekodus elavat inimest immuniseerimise osas;
- 12.4. viib läbi immuniseerimist;
- 12.5. dokumenteerib immuniseerimise vastavalt nõuetele.

13. Surma tuvastamine:

- 13.1. tuvastab tööajal surmafakti;
- 13.2. viib vajadusel läbi surnu esmase korrastuse koostöös hooldajatega;
- 13.3. teavitab surmajuhtumist perearsti.

14. Koolitused:

- 14.1. immuniseerimise koolitus (vähemalt 1 õde hooldusteenust osutava tegevuskoha kohta)
- 14.2. infektsioonikontrolli standard- ja isolatsiooniabinõud hoolekandeesutuse töötajatele
<https://digiriigiakadeemia.ee/course/view.php?id=95>